GRADSKA BIBLIOTEKA
JURAJ GIZDOVIĆ
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50
OGLASI PO SNIŽ. TARIFI. —Priopćeno po retku D. 10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEDELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik. Telefon br. 47
Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja.
Čekovni račun Poštanske Štedionice Zagreb br. 38.114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.—
PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA
NOSTRANSTVO D 20. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III | ŠIBENIK, 13 AUGUSTA 1935 | BROJ 256

Nemiri u Sjevernoj Africi

Oran 13. Jučer su ponovno komunisti pokušali da prirede pred sudskom palačom manifestacije u korist optuženih istomišljenika. Odmah je na lice mjesta izašlo redarstvo, pojačano oružništvom i počelo da potiskuje manifestante. Odjednom je desetak komunista navalilo na jednog oružnika, koji je u nužnoj obrani ispalio hitac i ranio jednog od napadača. Iza toga je ponovno došlo do nemira, koji još uvijek traju. Podjedno stižu vijesti i iz Alžira da je inicijativom „Udruženja radničkih sindikata" došlo do manifestacija protiv vladinih mjera.

Kako Kellogg shvata obaveze Pariškog pakta

New-York 13. U Sain Paulu održao je govor Franck Kellog, bivši ministar vanjskih posala USA i glavni inicijator pakta o odricanju od rata, koji je pakt i nazvan njegovim imenom. Govoreći o talijansko-abesinskom sukobu Kellogg je izmedju ostalog rekao da ni Italija ni Abesinija nemaju razloga ni interesa da svoj spor rasprave ratom. Naglasio je da su sve sile potpisnice Kelloggovog pakta obavezne da rade na tome da se taj ugovor poštuje.

Ovaj je ugovor naročito podesan za riješenje sadasnjeg spora, rekao je dalje g. Kellogg, te Italija i Abesinija treba da imaju na umu da ih njihovi potpisi na Kellogovom paktu obvezuju na održanje mira nesamo medju sobom, već da su u tom pogledu obavezne i prema svim ostalim državama potpisnicama.

Italija kupuje brodove u inostranstvu

Rim 13. — U službenim se krugovima potvrđuju vijesti da talijanska parobrodarska društva kupuju u posljednje vrijeme brodove u inozemstvu. Ti brodovi će se iskorišćavati na linijama za Istočnu Afriku.

Iako je Italija već u znatnoj mjeri ograničila putničke linije, pokazalo se da je potrebno kupiti nove brodove da bi se u što bržem tempu mogao osigurati saobraćaj na kolonijama.

Istraživanje pijeska zbog nalaza zlata.

Skopski list „Vardar" ponovo piše o istraživanju zlata u rijeci Topolki kod Lisičja. Seljaci i danas na primitivan način ispiraju zlato iz pjeska rijeke Topolke. U posljednje vrijeme mnogo je rudarskih stručnjaka na terenu ali o detaljima još ništa ne govore ma da potvrdjuju da zlata ima i da će uskoro otpočeti racionalna eksploatacija zlata.

Američki senat primio zakon o socijalnom osiguranju

Washington 13. U senatu je primljena jedna od najznačajnijih legislativnih mjera u savremenoj istoriji USA: to je zakon o socijalnom osiguranju kojim se predvidja obavezno osiguranje protiv nezaposlenosti, koje osiguranje treba da uplaćuju poslodavci i namještenici.

Dalje je tim zakonom predvidjeno osiguranje zbog starosti za ona lica, koja ne potpadaju pod odredbe za socijalno osiguranje. Najzad predvidjena je ovim zakonom pomoć federalne vlade majkama i siromašnoj djeci kao i proširenje javne higijenske službe.

Prekosutra će ovaj zakon biti upućen na potpis pretsjedniku g. Franklinu Rooseveltu.

Njemački ministar vojni u Stockholmu

Stockholm 13. Ovdje boravi njemački ministar rata general von Blomberg. Njegovu boravku u Švedskoj se pridaje veliki politički značaj tim više, ako se uzme u obzir da je taj borzvak uslijedio poslije posjete ministra Rudolfa Hessa, prvog zamjenika kancelara g. Hitlera.

Rudolf Hess je za vrijeme svog boravka u Stockholmu imao povjerljive razgovore sa vodećim političkim ličnostima, a osim toga je održao i nekoliko predavanja o švedsko-njemačkoj saradnji.

Švajcarski poslanik kod Ducea

Ženeva 13 Jučer je g. Mussolini primio švicarskog poslanika, koji ga je upozorio na stav pojedinih talijanskih novina u pogledu špijunske afere članova redakcije „Adula". Prema pisanju švajcarske štampe izgleda da o ovoj aferi g. Mussolini nije bio dovoljno obaviješten.

Abesinska posebna komisija za Japan stigla u Bombay

Bombay 13. Sinoć je stigla ovamo na prolasku za Tokio abesinska komisija pod vodstvom Daba Biru, izvanrednog abesinskog poslanika, koji nije napuštao parobrod, ali mu je za vrijeme kratkog boravka u luci učinio posjetu jedan indijski poglavica, čemu se pridaje velika važnost.

Izgredi u Brestu

(Telegrafska snimka). — *Poslije poslijednjih vladinih odredaba o uvodenju štednje, došlo je u Brestu do demonstracije, koju su, izgleda, inscenirali komunisti. — Slika prikazuje momenat kada policija rastura demonstrante koji su sa kamenjem jurišali na činovnike.*

Njemačka i Francuska

Zagreb, 11. VIII.

G. Maniu je ovih dana izjavio, da su sadanji politički čas i sadanja evropska politička situacija najzgodniji za pristupanje sklapanju Dunavskog pakta. Ovaj bi pakt, kako se pretpostavlja, imao da pridonese smirenju i konsolidaciji Srednje Evrope u znaku lojalne saradnje izmedju zainmanih država na političkom, privrednom, a i kulturnom terenu uz puno uzajamno respektovanje njihova suvereniteta i integriteta na bazi status quoa.

Nego, postoji činjenica, da se smirenje i konsolidacija Srednje Evrope može potpuno i trajno da izvrši i obezbijedi uz uvjet, da pri tome bude omogućeno i učestovanje Njemačke. Francuska je radi toga u posljednje vrijeme i razvila jaču aktivnost oko provedbe Dunavskog pakta, pače je nacrt istoga izmijenila na način, da ga Njemačka uzmogne usvojiti. To bi faktično bio i jedan stvarni i evidentni dokaz, kako politika Francuske teži i za tim, da Njemačku privede u sistem organizacije mira i da joj u toj aktivnosti priznade ravnopravnost. Jedina je bitna smetnja u tom fragmentu mirovne politike pitanje Austrije, koje se teško pomiče do jedne uspješne i konkretne sistemizacije, koja bi i za Njemačka bila bar za izvjesno vrijeme prihvatljiva.

U posljednje vrijeme mogu da se konstatuju izvjesne pojave i sugestije, koje bi mogle ne samo pitanje Srednje Evrope i Austrije, već uopće i pitanje obezbjedjenja evropskog mira da pomaknu već jednom s mrtve točke i to u pravcu, da i Njemačka uzme udjela u tome zadatku na osnovu jednog prethodnog velikog političkog aranžmana izmedju nje i Francuske.

Više je puta istaknuta silna važnost jednog eventualnog zbližanja izmedju Pariza i Berlina. Nema sumnje, da bi takova jedna srećna preorijentacija značila i srećnu preorijentaciju cijele evropske medjunarodne politike i da bi sa njenog tapeta iščezlo najmučnije i najtjeskobnije dosadanje poratno pitanje. Mir Evrope, a i cijelog svijeta, koraknuo bi odjednom snažno naprijed i bio bi psiholoski, realno i matematički osiguran do u nedogled.

Sadanji kritički momenat u medjunarodno—političkoj situaciji mogao bi upravo da bude najefikasnije iskorišćen u tu svrhu, jer bi baš sada svaki pokušaj zbliženja izmedju Njemačke i Francuske ulio u opću savjest evropskih naroda nadu i pouzdanje u stvaranje sve boljih uvjeta za njihov napredak i razvoj u budućnosti. Koliko bi se podiglo i ojačalo onda povjerenje medju narodima i kako bi se evropska privreda trgnula iz krize i letargije!

Pred desetak dana bila je, naročito u njemačkoj štampi, zabilježena vijest, da će naskoro doista početi pregovori izmedju Berlina i Pariza. Bilo je jav-

ljono, da je na upit njemačke vlade bi li u Parizu bila poželjna pos eta Hitlerova diplomatskog emisara Ribbentroppa odgovorenokoš strane francuske vlade u afirmativnom smislu. Ribbentropovi razgovori u Parizu imali bi se u glavnom odnositi na pripremane evropske paktove: na istočni i dunavski, te na vazduhoplovni Locarno, kao što i na sva druga pitanja, koja se tiču Francuske i Njemačke i ostale Evrope, naročito u koliko ih obuhvata francusko-engleski komunikej, koji je bio objavljen 3 februara u Londonu.

Koliko još ima nepovjerenja s jedne i druge strane prema takovim razgovorima dokazuje najbolje pisanje izvjesne francuske i njemačke štampe. Dosta bi bilo navesti što je u „L' Ordre" od 31. pr. mj. napisao Emile Bure pod napisom: „Nous laisseronsnous prendre á la ruse du fin renárd Hitler?"

Medjutim daleko je važnije i značajnije što misle autoritativni francuski državnici o odnosima Pariza i Berlina. Iz njihovih se izjava vidi, da Francuzi ni načelno ni praktički ne bježe od sporazuma s Njemačkom. Henri Béranger veli: „Da bi se željeno zbližen e izmedju oba naroda ostvarilo, poštujući nacijonalna osjećanja njihova, treba učiniti samo jedno: prijateljski se sporazumjeti o tome u kojoj razmjeri treba da je naoružana Francuska, a u kojoj Njemačka na suhu, moru i u uzduhu. Ako se to postigne, sve ostalo je tada lako riješiti. Uspostavljanjem realne ravnoteže u naoružanju izmedju Njemačke i Francuske postiglo bi se sve: nestalo bi vjekovno nepovjerenje na obim stranama, prestala bi bojazan od budućeg rata, od rivalstva i mržnje. Francuska i Njemačka bi tada zaista mogle da pruže jedna drugoj ruku i da postanu glavni faktori djela mira u cijelome svijetu." — Anatole de Monzie pak veli: „Jedina važnija razlika u gledištima izmedju Berlina i Pariza je, možda, u pitanju Austrije. To se pitanje mora što prije regulisati Dunavskim paktom." — Henri de Jouvenel veli: „Do sada se griješilo i kod nas i na drugoj strani. Njemačka se nalazi u velikoj zabludi ako misli da joj danas prijeti opasnost od okruženja. Sve dok Njemačka ne pristupi zajedničkom djelu mira u Evropi, dok se ne vrati u Ženevu i ne sporazumi se prijateljski s Francuskom, ta bojazan neće iščeznuti. Moje je duboko uvjerenje da su izmedju Pariza i Berlina potrebni neposredni pregovori. Sve prepreke treba ukloniti, prinijeti i žrtve na obim stranama, pogledati činjenicama jasno u oči i tada će se stvoriti nova, bolja situacija u odnosima izmedju Francuske i Njemačke.

JULIUS MANIU PROTIV RESTAURACIJE HABSBURGOVACA

Poslije svog povratka iz Beča je Julius Maniu dao suradnicima lista „Adeverul" i „Dimineata" interview, u kome je rekao, da mu je posljednje putovanje pružilo dobrodošlu priliku da na mjestu ispita problem podunavskih država i da čuje mišljenje ne kolicine državnika država nasljednica o problemima sredaje Evrope. Bivši rumunjski ministar pretsjednik je uvjeren, da je ekonomski problem podunavskih država čim dalje tim hitniji i da ne podnosi više odlaganje rješenja. Naročito je ekonomska situacija Austrije postala velik politički i međunarodni problem, a interesiranje susjednih država osim toga oživljuje i pitanje restauracije Habsburgovaca. Julius Maniu je naročito pretresao nazore pojedinih građanskih staleža u Austriji na restauraciju habzburgovaca i na anšlus, polazeći s nepromjenjivog stanovišta rumunske države i naroda, da ne može pristati i neće ni pristati ni na anšlus niti će dozvoliti restauraciju Habsburgovaca. Težnja za anšlusom je u Austriji jako oslabila i u Austriji vlada jednodušan nazor, da je današnja situacija nepodnošljiva kako s ekonomskog, tako i političkog gledišta; mora se nešto preduzeti. To je naročito psihološko stanje, svi osjećaju nepodnošljivost ekonomske i političke situacije i zbog toga traže nekakvo rješenje. Anšlus ne donosi zadovoljavajuće rješenje; kad bi s nacionalnog gledišta i bio dosta primamljiv, ipak režim u Njemačkoj odbija njegove pristalice. Anšlus bi pretstavljao i ekonomsko nezadovanje, opadanje ekonomskog i kulturnog znacaja Beča i Austrije. Ni restauracija Habzburgovaca nije za dovoljavajuće rješenje, jer bi u današnjim političkim prilikama bila anahronizam i ništa ne bi sobom donjela. Ekonomska kriza u Austriji ne datira od detronizacije Habsburgovaca i njihovom restauracijom bi se samo još pogoršala, jer bi restauracija povukla za sobom neprijateljstvo država nasljednica prema Austriji, koja prije treba njihovu pomoć. Konačna njezina posljedica bi moglo biti ponovo zbacivanje Habsburgovaca sa prijestolja.

Dunavska konfederacija je jedino rješenje, koje bi zadovoljilo ne samo interese same Austrije, nego i njezinih dunavskih i jugoistočnih susjeda. Maniu je izjavio, da ga je njegovo putovanje uvjerilo o tom, da evropski mir i prosperitet južnih i srednjih evropskih država zahtjevaju stvaranje jugoistočne evropske konfederacije, koja bi obuhvatila i Poljsku. Zbog toga Rumunija nikada ne može pristati na restauraciju Habzburgovaca, a na tom stanovištu ostaju i ostale dvije države Male antante. Prisustvo Habzburgovaca u Beču bi pokvarilo čitav plan za rekonstrukciju srednje Evrope i protivljenje zainteresiranih država bi pretstavljalo ozbilju smetnju evropskom miru. I velesile su zainteresirane na održanju mira i paraliziranju svih težnja za potčinjavanjem evropskog istoka sa strane bilo koje države na štetu sigurnosti ostalih, kao i na štetu svjetskoga mira. —

Ti pregovori ne smiju biti tajni, jer bi mogli uznemiriti ostale evropske zemlje. Neka i Vel. Britanije, Italija, Sovjetska Rusija, Sjedinjene Američke Države znaju o čemu se radi."

Ovakove izjave neće po svoj prilici ostati glas vapijućega. One su dokaz da je iskustvo poučilo i jednu i drugu stranu kako dosadanja francusko-njemačka zategnutost nanosi uopće svima štete i nespokojstva. Bez zbližen ja Pariza i Berlina ne može uopće biti govora o obnovi evropskog ekonomskog života. Sve će konferencije i ekonomske i valutarne zatajiti, ako potraje sadanje stanje, jer će Evropa i nadalje biti nemirna i iscrpljivat će sebe samu u naoružavanju i besmislenim autarkijama koje su u sebi negacija slobode i razvijene medjunarodne trgovine.

Svi koji hoće mir, koji rade za mir bez prikrivenih ikakih namjera, mogu i moraju da žele što skorije zbližen je Francuske i Njemačke na bazi, koja će biti jamstvo njegove trajnosti i solidnosti.

Dinko Sirovica.

Engleska produkcija sintetskog benzina

Ovih dana javljena je iz Londona vijest, da je engleski kemijski trust Imperial Chemical Industrie počeo 7 februara o. g. u velikoj novoj instalaciji proizvoditi sintetički benzin iz ugljena. U šest mjeseci od početka produkcije dobiveno je već 7 i pol milljuna galona benzina. Prema tome je sada uz Njemačku i Engleska pristupila proizvodnji umjetnog benzina.

Širite „Narodnu Tribunu"

Dalmacija i Jadran u slikama

Tvornica listovnog papira „Mursa Mil" (S. Dirnbach) u Osijeku izdala je 40 umjetničkih razglednica u vanredno ukusnoj i raskošnoj opremi od najboljega osječkoga slikara i grafičara Ive Rocha. To su zapravo perocrteži, štampani u dvije boje, a koje po svojoj preciznoj izradbi čine utisak Rembradovih bakroreza tom razlikom, da su to naši motivi, čija slikovitost nadmašuje tuđe razvikane krajeve i prirodne ljepote. Svaki perocrtež na razglednici zapravo je potpuna i zaokružena slika, koja plastično prikazuje najbitnije, pa čovjeku dočarava kako cjelokupni utisak, tako i onaj detalj, koji je od naročite važnosti dotične građevine, odnosno prirodnoga kraja. Budući da se ovaj naš umjetnik naprosto igra sjenom i svjetlom, čini vanredni pjesnički dojam, sa mnogo nastrojenja, svaki od ovih dalmatinskih pejsaža, koji su za sebe, jedna rijetka umjetnina. Konačno napominjem, da je svaka karta štampana na finom debelom kartonu, a sam rub izrezuckan, pa je to ne samo odlučno sredstvo za turističku propagandu, nego i lijep ukras za svaki dom, ako se uokviri ili spremi u album, a da i ne kažemo veliku važnost njihovu kao učilo za obuku u zemljopisu za sve vrsti naših škola.

Ove umjetničke dopisnice same se sobom najtoplije preporučuje, a nemalo priznanje zaslužuje kako nakladnik tako i njihov autor, koji su ovim u svakom pogledu lijepim izdanjem, tamo sa slavonske ravnice, zadužili prekrasni naš Jadran i čitavu Dalmaciju.

Tako treba da rade i drugi!

Criticus

Teškoće ratovanja u Africi

Mogu li Talijani uspješno voditi rat u Abesiniji? — Mišljenje vojničkih stručnjaka. — Zapadna ekvatorijal na Afrika „groblje bijelaca". — „Rat liječnika i inžinjera". — Vojnička snaga Abesinije. — Iskustva kolonijalnih ratova

Kako sada stvari stoje, rat između Abesinije i Italije je neizbježiv. Vilo je dvojbeno, da bi napori koji se čine za mirno rješenje ovoga spora, mogli uspjeti. Italija je nepopustljiva i sve dosadanje izjave Mussolinija pokazuju, da je on čvrsto odlučio da taj spor riješi oružjem. Interesantno je i aktuelno s toga razmotriti prilike i uvjete, pod kojima će Italija imati da vodi rat u Africi.

Prikazujući klimatske prilike u Abesiniji, jedan njemački vojni stručnjak izvrsno je Abesiniju predvorjem pakla. Onaj dio abesinskog područja, koji dolazi u obzir kao buduće ratište između Italije i Abesinije, nalazi se između 5 i 12 stupnja sjeverne širine. U tom području vlada strahovita žega, koja obično dosiže do 70 stupanja Celsija. Svaki sjevernjak — a među sjevernjake ubrajaju se u Abesiniji i ljudi iz Napulja — koji se na toj žegi pojavi bez tropskoga šljema, pogiba od sunčanice. Na pješčanom, sitnim šljunkom pokrivenom terenu, zabilježena je temperatura i od 80 stupnjeva Celsija. Kako ta žega djeluje na evropskog vojnika, suvišno je i spominjati. Južni dio obale Crvenoga mora, dakle ono područje, u kojem se u luci Masaua iskrcavaju čete, tenkovi i avijoni i šalju na abesinsko-talijansku granicu, važi uz Cayenne kao točka najveće žege na svijetu. Temperatura od 50 stupnjeva Celsija u hladu onemogućuje Evropejcu svaki rad. Kako Italija nema dovoljan broj bijelih četa, mora slati u borbu talijanske trupe. Time je stavljena pred zadaću, koju su do sada jedva mogle riješiti države, koje imaju i te kako mnogo iskustva u kolonijalnim ratovima. Za pojedinca, koji iz Evrope dođe u Afriku, stvarnije tako teška, jer on može slobodno da se kreće i da se s najvećim oprezom izlaže različnim opasnostima tropske klime. No druga je stvar sa čitavim vojničkim formacijama, koje se moraju kretati po potrebama vojnih operacija i kod kojih se ne može voditi računa o sposobnostima i izdržljivosti pojedinaca.

Kad je šezdesetih godina prošloga stoljeća britanski general Napier sa svojim indijskim ekspedicijonim korpusom prodirao kroz područje, u kojem nema ni kapi vode, prema Gondaru, trebao je za svojih 20.000 momaka gotovo dvostruko toliki broj mazga za transportiranje oružja, municije, hrane i vode. Milijuni galona vode morali su se na obali destilirati u ogromnim napravama, kako bi se trupe, koje su napredovale u unutrašnjost i ratovale, mogle opskrbljivati vodom. Kraj toga je Napier bio u dosta povoljnom položaju, jer je izabrao najkraći put za prodiranje u Abesiniju, naime isti put, na kojem su kasnije Talijani zadržani i do nogu poraženi. Englezi, koji se mogu smatrati majstorima za kolonijalne ratove, govorili su već tada o „ratu liječnika i inžinjera". Konstatovalo se naime, da je u svim kolonijalnim ratovima gubitak ljudi bio prouzrokovan mnogo više bolestima i utjecajima klime, nego oružjem neprijatelja.. Strahovita

GRADSKE VIJESTI

Gosp. Dr. G. Anđelinović u Šibeniku

Juče ujutro stigao je automobilom u Šibenik bivši ministar g. Dr. Grga Anđelinović te je imao par sastanaka sa svojim prijateljima Sa g. Dr. Anđelinovićem stiglo je još nekoliko uglednijih lica

† Ljubica Krstanović

supruga našeg sugrađanina protojereja g. Konstantina Krstanovića iznenada je preminula u ponedjeljak u jutro.

Pokojnica je bila dobro poznata u našem gradu. Uzorna supruga i majka, ona je uz to bila i velika dobročiniteljica i članica mnogih humanih društava. Između ostalog bila je vrlo agilna predsjednica društva „Knjeginja Ljubica". Njena nenadna i prerana smrt zaprepastila je i izazvala opravdanu žalost svih njenih brojnih prijatelja i prijateljica.

Sprovod pokojnice uslijedit će u srijedu u 9 sati prije podne iz Banovinske bolnice.

Lahka joj zemlja a cij. porodici naše iskreno saučešće.

Obične muke sa poštom!

Žalimo što opet jedan slučaj neispravnosti moramo iznijeti u javnost jer nezna mo do kuga može biti krivica.

Prošlog petka u 9.30 predat je pošti u Šibeniku omot novina sa tačnom adresom za, inače, vrlo popularnu ličnost u Splitu. Na opetovno interesovanje i lično posredovanje sve do subote u 5 sati poslije podne omot nije bio uručen, pa se moralo ponovo poslati pošiljku, da se nebi na vremenu izgubilo. Pitamo da li je to redoviti postupak ili je to jedan od onih prečestih slučajeva na dnevnom redu!?

Ranije je bar kod P. n. g.g. činovnika bila izvjesna susretljivost, koja se danas na žalost više ne opaža. Dešava se na primjer da se za telefonski razgovor sa Biogradom mora po 2 sata ranije zatražiti, inače se zahtjeva taksa za hitni razgovor. U praksi znamo da to, bar do sada nije nikada bilo. Novosti za bolja vremena!?

—

Novost u kozmetici! Sa garancijom otstranjuju se sve neugodnosti lica, kao dlačice, sunčane i jetrene pjege itd., jamči se za porast trepavica. *Madam Pap*, kod Salon „Anči" G. Červar — Šibenik.

Još samo par dana!

SPORT

Lijepa pobjeda „Osvita"

„OSVIT" - „SOLIN" (Solin) 4:1 (2:1)

U nedjelju je na igralištu na Šubićevcu odigrana finalna utakmica za provincijsko prvenstvo splitskog nogometnog potsaveza između „Osvita" i „Solina" iz Solina, te se završila zaslužnom pobjedom domaćih Rezultat od 4:1 nije r alan jer je „Osvit" trebao da pobjedi sa većim rezultatom, pošto je naročito u II poluvremeng imao mnogo više od igre. Njemu je u navali manjko jedan realizator koji bi sve brojne povoljne šanse znao da pretvori u golove. Po svemu se osjećalo osustvo Kacijana, koji se pred samu utakmicu razbolio od angine tako da je njegovim osustvom, navala „Osvita" bila znatno oslabljena. Za svo vrjeme igra je bila vrlo fer bez i najmanjeg incidenta. Za to ima dosta zasluge sudac, ali i obe momčadi, koji su pružili jednu lijepu i prijateljsku igru.

„Osvit" je nastupio u slijedećoj postavi: Fančević, Zajc, Rončević I, Bizjak, Sunko, Hohberger, Miletić, Rončević III, Butorac, Peričić, Roščić U glavnom su svi igrači zadovoljili. Svi su se dosta trudili i zalagali za pobjedu. Fančević na golu počeo je dosta nesigurno. ali se docnije popravio, te je potpuno zadovoljio. Primljeni gol je mogao braniti. Bekovi su zadovoljili. Dosta dobro su zaustavljali protivničke navale i čistili pred svojim golom. U half liniji najbolji je bio Bizjak. On se, izgleda, vraća u svoju staru formu. Ostali u half-liniji su također zadovoljili. Pomagali su odlično i navalu i odbranu. U navali se osjećalo jako otsustvo Kacijana. Ipak ni bez njega nije bilo rđavo jer su se svi igrači dosta trudili. Miletа dobar, samo nešto spor. Trebao bi da ima na umu, da je glavna odlika krila baš njihova brzina. Rončević III je dao dosta slabu igru. Ostali su u glavnom zadovoljili. Pred golom gostiju, naročito u II poluvremenu, propušteno je mnogo idealnih situacija, samo zbog pomanjkanja jednog pucača.

Gosti su igrali prilično dobro. Svi su odlično fizički razvijeni, izdržljivi su, brzi i jako okretni. Jedino su u tehnici zaostajali „Osvitom", što su ovi nadoknađivali požrtvovnošću.

U početku i skoro kroz cijelo poluvrijeme igra je bila ravnopravna sa naizmjeničnim navalama i malom premoći „Osvita". U drugom poluvremenu domaći sasma preuzimaju inicijativu i neprestano opsjedaju vrata gostiju. U ovom dijelu igre promašeno je mnogo pozicija. Gosti jedva da su svega par puta prešli na stranu „Osvita" i uglavnom su se ograničili na odbranu.

Za „Osvit" golove su dali Peričić 2 i Butorac 2.

Sudio je potsavezni sudac iz Splita g. Bilać, dobro i autoritativno. Imao je par grešaka na štetu obiju strana ali bez utjecaja na rezultat.

Publike je bilo prilično.

Iduće nedjelje održaće se revanš — utakmica između gornjih klubova u Solinu. Po svoj prilici „Osvit" će i tu pobjediti, tako da će se time kvalifikovati za utakmicu sa prvakom Splita.

VESLAČKE I PLIVAČKE UTAKMICE U BIOGRADU n|m

Dana 18 VIII o. g. u 16 sati priređuje ovdašnji veslački klub „Biograd" veslačke i plivačke utakmice.

Na ovim utakmicama nastupiće P. š. k. „Galeb" Preko i domaći V. K. „Biograd" sa svojim najboljim veslačima, i water—polistima.

Na ovoj priredbi imali bi učestvovati i naši najbolji veslački klubovi „Krka" Šibenik i „Gusar" Split, ali taj nastup nije još osiguran.

Gornja je priredba namjenjena propagandi veslačkog i plivačkog športa, koju sa naročitim požrtvovanjem i marom provode naši mladi veslački klubovi V. K. „Biograd" i P. S. K „Galeb" iz Preka.

Ova priredba ima da posluži turističkoj propagandi, kao naročita atrakcija mnogobrojnim stranim i domaćim gostima, koji su ovdje na ljetovanju.

x.

Električna svjetlost u Mandalini

U Mandalini se više puta dogodi da stanovite kuće u selu, a osobito pristanište, ostanu nenadno bez električne svjetlosti, pa se bez ikakvog obzira prepuštaju sudbini mraka za čitavu noć. Ne znamo, da li se to dešava slučajno ili je navlaš upriličeno. To će znati namještenici tvrtke Šupuk, koji kašnje dođu stvar da urede.

Kažu, da svjetlo za stanovite kuće u selu, a osobito za pristanište, trnu neki bacajući žicu ili mokre krpe na munjovodne žice. Čudno nam je, da se ovo može dogadjati i to na večer, uza sve što u Mandalini imade osoba, koja je odredjena i plaćena, da se brine za potrebe električne svjetlosti i da je nadzire.

Nedjeljom osobito posjećuju Šibenčani Mandalinu, pa je svakomu neugodno doći, ako se iz motora mora iskrcavati i ukrcavati u mrsku, a i samom kormilaru je teško pristajati na obalu u mraku. Bez električne svjetlosti lako se može dogoditi nesreća i na obali i po kamenitim ulicama do pristaništa.

Prošle nedjelje 4 ov. mj. ostale su stanovite kuće sa pristaništem bez elektr. svjetlosti cijelu noć. Iste kuće i pristanište nijesu imali elektr. svjetlosti ni u nedjelju 11 ov. mj. Zar ovako dolaze Mandalinjani u susret gostima iz Šibenika? Zar smo u Africi?

Ovakim postupkom nanaša se neugodnost i sleta stanovitim obiteljima i posjetiocima Mandaline, a izlaže ih se i pogibli, da u mraku nastradaju. Zato svraćamo na ove događaje pozornost i vlasti i tvrtke Šupuk.

Jedan posjetioc.

Krađa lisnice

G. Stjepan Jović, profesor u penziji iz Banja Luke prijavio je ovdašnjoj policiji da mu je na dan 6 t. mj. neko nepoznato lice na mjesnoj ribarnici, dok je on kupovao ribu, odnijelo, jedan štap u vrijednosti od 180 din, zatim lisnicu u kojoj se nalazilo 300 din u gotovom novcu, 5 razreda drž. klasne lutrije, lovačka karta i još neki papiri.

Oštećeni je izjavio da na nikoga ne sumnja, ali da mu je žao, ne novaca već legitimacija i lovačke karte.

Policija je povela istragu.

Za popravne ispite

Molbe za pristup na popravne ispite na Drž. realnoj i klasičnoj gimnaziji u Šibeniku, koji će se održati od 24 augusta do 1 septembra o. g. dobivaju se kod Tiskare E. Vitaljani i Sin — Šibenik.

---

iskustva u tom pogledu imadu i Francuzi, koji su ekvatorijalnu zapadnu obalu Afrike prozvali „grobljem bijelaca", a kinin „kruhom svagdanjim". No unatoč obilnih svagdanjih obroka kinina dosada još nije uspjelo spriječiti tropsku malariju kod vojnika.

Često se govori, kako danas nema nikakovih zapreka za tankove, koji u manevrima lakoćom prelaze potoke, željezničke nasipe i kreću se prilično sigurno na vrletima i hrežuljkastim terenima. No već s u svjetskom ratu pokazalo, da kretanje tankova nije baš lako i sigurno. Mnogi je vrlo često zapeo u močvarnom terenu i ostao tamo potpuno bespomoćno. Kako je tek u Abesiniji, gdje osim puteva za karavane. uopće nema nikakovih cesta. U glavnom je Abesinija raskidani masiv divljih brda, koja se na istoku strmo spuštaju i za napadača pretstavljaju gotovo neprelaznu zapreku. Golemi brdski masivi dižu se strmo do visine od hiljade metara s nepristupačnim stijenama i liticama. Gore, među tim stijenama, nalaze se visoravni s bogatim izvorima, plodnim poljima i prostranim livadama. Što tu mogu koristiti tankovi? Ne koriste tu ni avijoni. Avijoni ne mogu među onim stijenama ni pronaći uređenike, a kamo li da ih napadnu i unište.

No to bi većma bio brdski rat a do brdovite unutrašnjosti Abesinije treba prevaliti mnogo stotina kilometara kroz stepe, pustinje i prašume, u kojima sa svih strana vreba smrt na bijelce. Čete, koji žele da prevale sretno taj put, moraju raspolagati upravo savršenom organizacijom u zaleđu i brzom opskrbom. No sve to ipak mnogo ne koristi, jer treba računati, da bi te trupe svakako bile nepsestano uznemirivane napadajima uređenika, koji poznaju svaku stopu svoje zemlje, brzi su, utrajni i izvrsni strijelci. Kraj toga čini svoje i klima. No kad bi napredovanje do brdovitog terena i uspjelo, onda tek počinju prave teškoće daljnjeg prodiranja. Abesinci su dobri vojnici i rado se bore. Izdržljivi su, naviknuti na napore, abesinski vojnik može u danu prevaliti do 60 kilometara, dobri su jahači i vanredno su vješti u iskorišćavanju terena. Osim toga kod Abesinaca jako je razvijen nacijonalni osjećaj i mrav prema slobodi.

Godine 1930 izvjestio je prijašnji guverner Eritreje, Zoli, o jakosti abesinske vojske slijedeće: južna Abesinija:100.000 ljud , 6 topova, 30 mitraljeza; Tigre: 40 000 ljudi, 4 topa, 20 mitraljeza; Amahara: 80 000 ljudi, 120 topova, 130 mitraljeza, ukupno 300.000 ljudi, 136 topova i 210 mitraljeza. Svakako nije sigurno, nisu li te brojke namjerno pretjerane, kako bi se sa druge vlasti upozorile na opasnost daljnjih dobava oružja za Abesiniju. I jedan izvještaj milanske „Stampe" iz godine 1932 bavi se vojničkim prilikama u Abesiniji i značajno je, da se u tom izvještaju mnogo hvali Abesiniju.

„Abesinija", tako je pisala tada „Stampa", „nije više rascjepkana, feudalna država prošlosti. Vojska Abesinije danas je jedinstvena i ona lako može da se kreće s jednoga kraja zemlje u drugi. Teško je boriti se protiv toga, jer će protivnik biti prisiljen da se bori s jednakim sretstvima i pod jednakim uvjetima. U ovoj zemlji bez cesta može se voditi samo brdski rat, ali treba računati s time da tu ne može doći do izražaja nadmoćnost modernog oružja, a da mora doći do izražaja nadmoć abesinskog vojnika, koji je upravo nenadmašivi pješak".

Abesinska vojska ne dolazi u obzir za ofenzivnu borbu protiv jedne moderno opremljene vojske, no njena

Sjednica općinskog vijeća u Silbi

Ovih dana održana je sjednica općinskog vijeća u Silbi. Između ostalog bio je na dnevnom redu izbor općinshog liječnika

Rješenje ovog pitanja bilo je malo komplicirano i držalo je već više vremena u napetosti cijelu općinu. Jer je svojevremeno liječnik g. Dr. Zvonimir Pakušić bio imenovan općinskim liječnikom, ali je Kr. Banska Uprava poništila zaključak općinskog vijeća, pošto nije pravilno raspisan natječaj.

Sada pak, prilikom raspisa novog natječaja, natjecala su se g.g. Dr. Zvonimir Pakušić i Dr. Stjepan Vidale. Ali nekoliko dana pred sjednicu općinskog vijeća, gosp. Dr. Vidale ustegao je svoju molbu, što je popratnim pismom, koje je bilo pročitano u vijeću, motivirao, da čini iz kolegijalnosti prema g. Dru Pakušiću.

Tako je opet većinom glasova, izabran općinskim liječnikom g. Dr. Z. Pakušić, čije je ponovno imenovanje u ovom kraju primljeno sa simpatijom.

Ova se tačka dnevnog reda rješavala malo burnije, jer su vijećnici odlomka Ista i Molata došli sa predlogom, da oni za svoj odlomak neće općinskog liječnika uopće, pošto da nijesu u stanju snašati troškove. Kako se o ovom predmetu nije moglo raspravljati, jer nije bio na dnevnom redu, to je ovo pitanje ostalo za dojduću sjednicu vijeća, kada će se pretresati.

Međutim držimo, da će ovo morati ostati i dalje kako je do sada bilo, jer je prvo po srijedi zakon, a drugo neda se ni zamisliti, da bi u XX. stoljeću, jedna općina, sa preko 5000 stanovnika — udaljena od najbližeg liječnika oko 30 morskih milja — ostati bez liječnika. Kada bi baš do toga moralo doći radi štednje, bilo bi daleko bolje, da se smanje ili brišu drugi izdaci, ali za ovo treba namaći sretstva — pa makar odakle.

— —

U prošli četvrtak u jutro u 9 sati, održane su u mjesnoj crkvi svečane zadušnice za blagopokojnog Stjepana Radića. Poslije zadušnica održana je u Zadružnom domu komemoracija, kojim prigodom je prikazao g. prof. Juras pokojnikov život i rad. I zadušnicama i komemoraciji prisustvovao je veliki broj varošana.

Primjetilo se također prisustvo nekolicine omladinaca i starijih, štovatelja velikog pokojnika, koji izgleda, da se ne slažu današnjom politikom g. Dra Mačeka.

— —

Saznajemo, da su danas trojica vijećnika dali ostavke, na časti vijećnika Općine Silba. Neznamo radi čega je do ovoga došlo, ali držimo, da je isključena politika. Kako izgleda, uslijediće još nekoliko ostavki mjesnih vijećnika, kao i nekih iz okolnih mjesta. T. K.

Tu se ne smije dulje čekati!

Za ukidanje ovršnih i sličnih troškova pri naplati poreza.

Prema svim vijestima kraljevska vlada obećaje, da će u najkraće vrijeme osim važnih političkih zakona, stvoriti odluke o nizu mjera ekonomskog i socijalnog karaktera, a u cilju poboljšanja i ojačanja narodne privrede. Ona će odmah pristupiti rješavanju pitanja koja zadiru u cijelu narodnu privredu i to većinom putem specijalnih uredaba sa zakonskom snagom.

Pri rješavanju svih ovih pitanja treba da se kraljevska vlada — osim mnogih ostalih, već i suviše dobro poznatih zahtjeva trgovaca i privrednika uopće — obazre i na ovaj problem.

Već se duže vremena sa strane svih kompetentnih faktorâ priznaje, da je porez, udaren na privrednike, očito previsok i da se on mora sniziti. To se sniženje, to mi dobro razumijemo, ne može provesti naglo i preko noći, ali se ipak poreznicima njihov težak položaj može znatno olakšati na par načina. Jedan od njih bi bio ovaj:

Trgovac ne podmiri svoj porez na vrijeme, ne zato, što bi bio nemaran ili možda, što ga neće podmiriti, već jedino radi toga, što ga uza svu svoju najbolju volju ne može podmiriti, i što onda slijedi. Razni ovršni i slični troškovi, zatezne kamate i kako li se sve ne zovu te razne nevolje, navale svom silom na jadnog trgovca. Porez ga je oborio na zemlju, a ti drugi troškovi su ga dotukli do kraja. Što je država time postigla? Možda je i naplatila sve to, ali je zauvjek izgubila jakog, solidnog i čestitog porezovnika. A koliki su slučajevi, da je privrednik bačen na prosjački štap, a država ipak nije došla do svojih potraživanja.

Radi svega toga, u interesu privrede, a istodobno i u interesu fiska tražimo, da se ukinu suvišni i nepotrebni ovršni i slični troškovi, te zatezne kamate za one trgovce i uopće privrednike, koji u tekućoj godini uredno podmire tekući porez bez obzira u kojem su četvrtgodištu oni taj porez namirili.

U sadašnjim teškim danima razumljivo je, da ni trgovci ne mogu onako udovoljavati svojim poreskim obvezama, kako bi to oni željili, a to tim više, jer se je donošenjem Zakona o zaštiti zemljoradnika u 80% uništilo trgovce bez njihove krivice. Dovoljno je, da oni tim obvezama ipak udovolje. Ako su malo u zakašnjenju nije krivica na njima. Njihovi dužnici — ne mislimo samo banke, koje svoje uloge tako reći uopće ni kako ne plaćaju, jer su uspjele da ih skoro redom sve g. Ministar zaštiti, dok se svu ostalu privredu ostavilo na milost i nemilost da propadne, ne udovoljavaju, ukoliko uopće udovoljavaju, na vrijeme svojim obvezama, pa je razumljivo, što i trgovci ne udovoljavaju uvijek na vrijeme svojim poreskim obvezama. Budimo iskreni, pa priznajmo notornu činjenicu da ni država kao dužnik nije baš najtočniji platac, i onda će biti posvema razumljiv, a i posvema opravdan naš zahtjev, da se u tom pravcu ima i prema trgovcima stanoviti obzir.

Vjerujemo, da ćemo i u toj stvari naići na razumijevanje kraljevske vlade i da ćemo doskora moći donijeti povoljno riješenje kraljevske vlade.

T. V.

Zanimljivost

Krvnik stupio u samostan

U sjedinjenim Državama pobudila je veliku senzaciju vijest, da je M. F. Daar, dosad krvnik glasovite tamnice Sing-Sing, stupio u jedan samostan. On je dosad smaknuo oko 50 osoba. U samostan odlazi ne radi neke reklame, kako je to običaj u Americi, nego zato što ga je njegov posao tako živčano uništio, da se nada, da će svoj mir naći samo u samostanu.

Indijski maharadže ne znaju za krizu

Njima vječito samo cure, a ni sami ne znadu koliko im nacuri zlata od tudjeg truda i znoja. Ovih dana nalazio se u Parizu maharadža od Kapurtale. Kad je jednom novinaru uspjelo da povede razgovor s jednim od njegovih tajnika i upitao ga, kakvi su prihodi maharadže, ovaj mu je sasvim tiho i povjerljivo šapnuo: 5 milijuna dolara dnevno. Novinar je kasnije to preračunao u franke, što znači 75 milijunâ franaka dnevno, a u našem novcu znači to preko 225 milijuna dinara dnevno! A kad bi se izračunalo, koji su mu prihodi na minutu, ispalo bi ni više ni manje već 160 hiljada dinara. Na minutu!

Ljetnim cipelama snižene cijene
Najbolje nogometne lopte i sve športske potrebštine. —
Specijalna radio na svih vrsti cipela
Prodajem prvoklasni kuram. — —
ALEKSANDAR ANWEILER
trgovina koža, cipela i športskih potrebština
ŠIBENIK
Kralja Tomislava 4

COPPERPAINT podmorna boja garantirana za godinu dana
zprobana od iskusnih pomoraca
Svih vrsti suhih i uljenih boja, lakova, firnisa, katrama, blaka, karbolineja, kistova, stuka, pakla i sve u tu struku spadajuće predmete, najbolje kvalitete uz umjerene cjene i solidnu poslugu.
Preporuča se
Viktor Sošić - Sibenik
Specijalna trgovina boj ailaka
Trg Stjepana Radića, kod crkve Sv. Ivana
Smrtnik tekućina za uništavanje insekata kao za muhe, komarce, stjenice i drugu gamad. Nadmašuje svedruge preparate kao ukvaliteti tako i u jeftinoći
Probajte i uvjerite se.

Objava

Izdavanje pod zakup kantine u kasarni 13 peš. puka „Hajduk Veljka" u Sinju

U štabu komande 13 pešadijskog puka „Hajduk Veljka" u Sinju na dan 2 septembra 1935 godine u 11 časova održaće se u svemu prema odredbama Zakona o državnom računovodstvu prva usmena pogodba za izdavanje pod zakup kantine u kasarni 13 pešadijskog puka „Hajduk Veljka" u Sinju za vrijeme od 1 oktobra 1935 do 31 marta 1936 g.

Uslovi se mogu vidjeti svakog radnog dana u kancelariji štaba komande 13 pješadijskog puka u Sinju u kancelarijskom vremenu.

Kaucija za ovaj zakup polaže se na kasi 13 pješadijskog puka u Sinju na dan pogodbe najdalje do 10 časova u gotovom novcu ili u hartijama od vrijednosti u iznosu od dvijestotine i pedeset dinara.

Pravo na učešće na ovu pogodbu imaju samo invalidi priznati invalidskim Zakonom od 4 jula 1929 g.

Pismene ponude imaju biti taksirane prema veličini ponudjene, cjene a po Tar. br. 25

Iz kancelarije štaba

Komande 13 peš. p. „Hajduk Veljka" u Sinju — br. 10754 od 7-VIII 1935.

Prodaje se vrlo povoljno

ŽELJEZNA KOLICA su 2 kotača
CIJEDILO (filtar) za ulje
TROKRILNA ČELIČNA REŠETNA VRATA te portal i prag za istu iz bijelog kamena.
DVA TELEFONSKA APARATA ZA kućnu uporabu.
VIOLIN (1/2) za dječaka, vrlo fin.
DRVENA REŠETNA DVOKRILNA VRATA kao nova.
FOTOGRAFSKO POVEĆALO „Wega električnom strujom.
Obratiti se u tiskari.

je snaga u defenzivnoj borbi, a pri tom je sama priroda pruža bezbroj sretstava za borbu.

Treba se samo sjetiti kolike su žrtve doprinjeli Francuzi i Španjolci u borbama u sjeverozapadnoj Africi i što je stajala Talijane pobjeda nad Beduinima u Cirenaiki. Visoravan Cirenaike udaljena je od Italije samo 500 kilometara, a velika je po prilici kao Bugarska. Pri tome diže se tamo šnji teren samo do 800 metara visine i pregledan je za ratne operacije. Beduini, koji su se tada borili protiv Talijana, raspolagali su snagom od dvije hiljade ljudi, a bili su oboružani puškama staroga kalibra. General Graziani, koji sada u Africi komanduje vojskom u Somaliji, imao je mnogo muke, dok je osvojio tu zemlju. Eritreja, koja bi sada imala da poslužì kao baza za vojne operacije protiv Abesinije, udaljena je od Italije 4000 kilometara, a Somalija čak 8000 kilometara. Samim tim udaljenostima obilježena je važnost pitanja transporta ranjenika, rezerva i opskrbe ratujuće armije.

Treba dalje imati na umu, da je Abesinija po prilici toliko velika, kao Njemačka i Francuska zajedno. Abesinska granica proteže se u daljini od 1700 km. Abesinci se ne će nigdje pojavljivati u velikim masama, nego će podijeljeni u manje grupe, koje će međusobno biti povezane, organizovati borbu protiv napadača. U takvim su malim borbama Abesinci majstori. Talijani će morati voditi borbu na frontu, koji će imati dužinu kao po prilici od Berlina do Marseillea.

Talijanski generalni štab sigurno je na čisto sa svim teškoćama i vjerovatno je uvjeren, da će ih moći svladati. Inostrani vojni stručnjaci međutim ne gledaju s mnogo optimizma na ovu ratnu avanturu, na koju se Italija sprema s toliko oduševljenja i odlučnosti. N. N.

Kotla *r a k i j s k a* sistema „Deroy". — Prodaju se tri komada.

Unajmljuje se soba, kuhinja i teraca s prvim septembra.

Prodaje se razno pokućtvo uz povoljne cijene.
Obratiti se na Uredništvo.

U interesu svoga mjesta šaljite redovito dopise.

Štampa i vlastništvo: Odlik, Graf. Zavod Tisk. E. VITALIANI I SIN — Sibenik. Odgov. urednik, Kamilkar Vitaliani